Funeraliile mareşalului Averescu

Urmare din pagina I-a

Scoaterea sicriului din rotonda Ateneului

Slujba religioasă din faţa mausoleului

veghe pe un dâmb ce se înalţă vizibil peste toată partea locului, ajungem la faimoasa cotă 506, unde s'au dat luptele memorabile şi unde se ridică azi mausoleul ce adăposteşte osemintele celor 20 de mii de morţi, rămaşi pe câmpul de luptă, după bătălia victorioasă, din 17 Iulie 1917.

Cu multă durere a trebuit generalul Averescu să distrugă Mărăştii cu tragerile artileriei, pentru a putea urmări pe duşmani. Ne-o spune aceasta comandantul uneia dintre brigăzile ce-au luptat sub conducerea generalului Averescu la Mărăşti, d. general Dabija. Dar chiar de atunci, generalul Averescu şi ostaşii săi şi-au luat angajamentul de a reclădi satul şi de a strânge aici,într'un mausoleu, osemintele celor căzuţi. Şi şi-au ţinut până la capăt promisiunea. A doua zi după luptă chiar, au întemeiat societatea „Mărăşti" — şi ofiţerii au dat cu dragă inimă din soldele lor pentru adunarea unui prim fond. S'au strâns apoi multe milioane, cu cari satul a fost reclădit înzestrat cu lumină electrică, etc., şi din cari s'a făcut şi mausoleul cu criptele sale, în cari s'au rezervat şapte sarcofagii pentru comandanţii armatei, comandanţii corpurilor şi ai diviziilor cari aici au luptat cu moartea.

❖

La ora 5, se oficiază un ultim serviciu religios, înainte de coborârea în criptă. Fac sfânta slujbă preoţi mulţi, în frunte cu P. S. episcop Lucian Triteanu al Romanului, Partenie Ciopron, episcopul armatei şi Ilarion, vicarul episcopiei de Roman. Iar corul bisericii Domneşti, din Focşani, dă răspunsurile.

Şi aici se mai adaugă la coroanele depuse până acum, acea pe care o prezintă o delegaţie formată din d-nii Bogos, fost ministru; Pascăluţă şi El. Negel, din partea ofiţerilor fostei republici moldoveneşti şi ai uniunii ofiţerilor de rezervă din Basarabia. E de argint, cu stema Basarabiei; de aur, şi poartă inscripţia: Eroului Alexandru Averescu, Basarabia recunoscătoare.

Averescu în faţa lumei, ca pe un desăvârşit om de războiu.

In timpul războiului balcanic, se ştie că marele rege Carol I a declarat ministrului de războiu de atunci, neuitatului patriot Nicolae Filipescu, că dânsul, dacă eventual ar trebui să intrăm în acest războiu, nu o fac decât dacă are ca şef de Stat Major, pe generalul Averescu.

Avea dreptate Marele Rege, căci expediţia din Bulgaria a fost studiată de dânsul, zi cu zi, pas cu pas şi ea s'a desfăşurat aşa cum o aşternuse el pe planuri.

In războiul de întregire a neamului din 1916/1918, la care a luat parte ca comandant al armatei a II-a şi a III-a şi pe urmă trecut iar la armata a II-a, s'a distins atât de mult în toate aceste comandamente, câştigase într'atât încrederea generală, încât oriunde situaţia se compromitea şi devenea critică, el erau dus acolo ca un salvator, spre a o restabili, şi o restabilea. Astfel după căderea Turtucaei, adus în capul armatei) a III-a, a încercat a restabili situaţia prin trecerea Dunării la Flămânda şi era pe punctul de a reuşi când s'a văzut nevoit să oprească această operaţie din cauza înfrângerii suferită de armatele ce operau în Ardeal. Readus în capul armatei a II-a, opune o rezistenţă dârză înaintării vrăşmaşului spre Bucureşti, prin cele trei văi: a Dâmboviţei, a Prahovei şi a Buzăului şi reuşeşte a-l opri. Apoi când a venit vremea retragerii în Moldova, el execută cu măestrie această retragere grea şi parvine a-şi duce armata pe Trotuş şi Susiţa, unde se fixează, prin înaintarea mai departe, a vrăşmaşului.

Pe acest front, el a câştigat în Iulie 1917, cea mai strălucită victorie, care-i va face numele neperitor; Victoria dela Mărăşti.

Bătălia dela Mărăşti a fost concepută de dânsul, şi noi toţi, cari eram acolo sub ordinele lui, ne amintim cu înduioşare cum a studiat-o punct cu punct până în cele mai mici detalii, dându-ne la toţi directive lămurite asupra celor ce avea să facă fiecare.

Rezultatul a fost strălucita victorie dela Mărăşti, adevărata victorie, căci a fost aceea a unei bătălii ofensive, care a înfrânt rezistenţa inamicului, tocmai în cel mai formidabil cuib întărit în satul Mărăşti, care a atras după sine retragerea precipitată a vrăşmaşului, înaintarea armatei a II-a până la vechea frontieră şi eliberarea de sub călcâiul vrăjmaşului, a unui număr considerabil de sate locuite de o populaţie curat românească, asuprită de şase luni de ocupaţia vrăjmaşe, luând mii de prizonieri şi capturând un numeros material de războiu.

Acestea sunt faptele tale glorioase, Mareşal Averescu, fapte datorite şi vitejiei soldatului român, dar şi priceperei tale militare, fapte care au revărsat glorie asupra drapelelor noastre şi care au adus şi o rază de speranţă în inimele românilor desnădăjduiţi, îngrămădiţi în colţul din Moldova, rămas necotropit de vrăjmaşi.

Aceste fapte ţi-au atras acea nemaipomenită popularitate, care te făcea să apari în imaginaţia caldă a poporului, ca un erou din basme, în care el îşi pusese toată nădejdea, căci tu trebuia să-i aduci izbânda şi îndeplinirea năzuinţelor sale.

Trebuie să recunoaştem, că toate aceste succese, tot prestigiul şi toată autoritatea de care te-ai bucurat, atât în armată cât şi în ţară ca om politic, o datorai nu numai muncei, înţelepciunei şi capacităţei tale, ci şi caraterului tău cinstit şi leal. La o cuvântare ce ai ţinut la Mărăşti, cu ocazia unei solemnităţi, ai spus că lozinca vieţii tale a fost calea dreaptă şi în adevăr că ai urmat-o fără să te abaţi niciodată dela ea şi astfel ai făcut ca din copilul eşit dintr'o colibă modestă a poporului nostru, ca din tânărul voluntar de 18 ani, din Războiul Independenţei, ai ajuns şef urcat la cele mai înalte trepte sociale, la cele mai ridicate grade şi demnităţi în armată şi să ai şi cele mai mari distincţiuni şi onoruri.

Acum tu pleci dintre noi, dar numele tău rămâne. Noi colaboratorii tăi, ne despărţim de tine cu jale şi cu inima plină de lacrămi.

Ca preşedinte activ şi împreună cu comitetul ei, Societatea „Mărăşti", societate înfiinţată de tine chiar aci pe câmpul de luptă şi al cărei preşedinte de onoare erai, primim rămăşiţele tale pământeşti, scumpe întregii suflări româneşti, în aceste cripte clădite după inspiraţia ta şi unde se odihnesc osemintele ofiţerilor şi soldaţilor tăi, ce şi-au dat viaţa pe plaiurile dela Oituz, Caşin şi Mărăşti, sub comanda ta, pentru salvarea iubitei lor ţări.

Aceste cripte vor fi în veci locul de pelerinaj al generaţiilor viitoare, unde ele vor veni să-şi oţelească inimile la amintirea faptelor glorioase ale tale şi ale eroilor ce dorm alături de tine.

La judecata din urmă, când trâmbiţele învierii vor suna, tu te vei ridica cu aceşti eroi şi prezentându-te judecătorului suprem, în capul lor îi vei spune:

„Sunt Mareşalul Averescu, comandantul dela Mărăşti, împreună cu ofiţerii şi soldaţii mei, ce şi-au dat viaţa pentru Ţară şi pentru Neam".

Iar noi acum zicem cu durere şi cu evlavie: „Să vă fie, ţărâna uşoară, ţie şi soldaţilor tăi, în mijlocul cărora te vei odihni, aşa cum ai dorit".

D. Ernest Urdăreanu, ministrul Palatului, reprezentând pe M. S. Regele, consilierii regali şi membrii guvernului urmând carul funebru dela Ateneu la gara de Nord

ULTIMUL CUVÂNT AL CAMARAZILOR

După oficierea slujbei prohodului, d. general Gh. Văleanu, fost ministru, care a comandat la Mărăşeşti corpul 4 de armată, încadrat în armata a doua a generalului Averescu, — rosteşte ultimul cuvânt, din partea camarazilor.

Cuvântarea d-lui general G. Văleanu, fost ministru

Dacă ne ducem cu gândul înapoi, până în ziua bătăliei dela Mărăşti, vedem că până eri, dintre toate căpeteniile oastei ce au luat parte la acea bătălie, numai comandantul armatei a II-a şi cei doi comandanţi de corp de armată mai erau în viaţă.

Astăzi avem durerea nemărginită de a vedea plecând dintre noi şi pe gloriosul nostru comandant, pe MAREŞALUL AVERESCU.

Incă de tânăr ofiţer, întors dela Şcoala Superioară de Războiu dela Turin, şi-a arătat însuşirile sale militare ca organizator, ca profesor şi ca îndrumător pe calea ştiinţelor militare a generaţiilor mai tinere. Cu cât înainta în grade, cu atât aceste însuşiri luau o proporţie mai mare, aşa că ajuns la cele mai înalte grade şi funcţiuni în armată, prin înrâurirea ce a avut în ea, a fost considerat fără îndoială, ca cel ce a contribuit la formarea înalţilor comandanţi ai armatei. El a fost părintele doctrinei militare din Statul nostru Major.

Izbucnirea celor două conflicte militare din veacul de faţă: războiul balcanic din 1912/1913 şi cel mondial din 1916/1918, l-a pus pe Mareşalul

Ofiţerii defilând în piaţa gării de Nord în faţa sicriului

Coborirea în cripta din mausoleul dela Mărăşti

Noua organizare a breslelor în România

Declaraţiile d-lui prof. M. Ralea, ministrul muncii

D. prof. **M. Ralea**, ministrul muncii, a făcut Joi declaraţiuni cu privire la legea întocmită la acest departament asupra organizării breslelor în România.

„In titlul nouei legi — a început d-sa — care priveşte organizarea şi recunoaşterea sindicatelor din ţara noastră, s'a întrebuinţat cuvântul breaslă în locul aceluia de sindicat, utilizat în mod curent până acum.

Evident, cuvântul nu trebue luat în sensul său medieval.

Atunci, la noi ca şi aiurea, breasla era o organizare muncitorească municipală cu caracter de monopol.

Când economia orăşenească a făcut loc unei economii mai largi — de caracter naţional şi internaţional — această instituţie de monopol urban nu şi-a mai avut rostul.

Intre breslele pe cari cu puţin timp înainte de revoluţia franceză le-a dizolvat Turgot, inaugurând principiul liberei asociaţii moderne — şi breslele de astăzi, este desigur o mare deosebire.

Totuşi, regimul fascist nu s'a sfiit de a întrebuinţa pentru a desemna asociaţia sindicală modernă, termenul de corporaţie, breaslă veche şi breaslă nouă având ca element comun acela de a fi şi una şi alta grupări de meserie. A evoluat oarecum conţinutul, liniile generale au rămas însă aceleaşi.

Pentru a prinde firul unei tradiţii istorice naţionale, am consacrat şi noi termenul de breaslă, luându-l din vechea nomenclatură a meseriilor, atribuindu-i însă un sens modern.

Puţine legi s'au făcut mai necesare decât aceea care acordează noua organizare de stat a ţării noastre, cu structura lumii muncitoare.

Caracterele principale ale legii de faţă sunt următoarele:

CONCENTRAREA SINDICALA

1. Ea a avut în vedere, în primul rând, concentrarea sindicală. După cum multiplicitatea partidelor politice, cu sau fără un adânc rost social, încuraja demagoga politică, tot aşa multiplicitatea sindicatelor făcea loc la o supralicitare de demagogie socială. Pentru a putea seduce şi capta pe aderenţii sindicatului rival, se promitea muncitorilor o doză de făgăduieli paradisiace, care trebuia să pue în umbră, ceeace oferea cu mai multă măsură vecinul. Această cursă de întrecere în făgăduieli nu cunoştea nici o limită.

Era firesc ca în asemenea condiţii, prestigiul sindical să fie cu totul scăzut. Lumea desgustată se îndepărta dela necesitatea asociaţiei profesionale.

Astăzi, în toată lumea sindicală, tendinţa se vădeşte către sindicatul unic.

Actuala lege a fost prezentată de anumite cercuri ca o tentativă de suprimare a libertăţii sindicale. Ţin să lămuresc că nu am intenţia de a prezenta o lege poliţistă. Ea nu e pornită contra nimănui. Totuşi, ne-am gândit să acordăm personalitatea juridică unei singure bresle. Se va acorda această personalitate juridică numai unei bresle pe ţinutul administrativ. Nu vor putea obţine această favoare, decât acele bresle care pot grupa la un loc, cel puţin o zecime din lucrătorii din meseria respectivă a acelui ţinut. Aceasta pentru a putea avea sindicate serioase şi reprezentative. Breasla care are personalitatea juridică va putea avea secţiuni pe judeţ. Breslele din ţinuturi vor putea avea o uniune în capitala ţării. Avantagiile cari decurg din această conferire sunt destul de numeroase. Aceste bresle vor putea avea un patrimoniu, vor putea sta în justiţie pentru faptele care decurg din contractul colectiv sau individual de muncă. Vor avea dreptul exclusiv de a încheia convenţii colective de muncă. Vor desemna delegaţi în comisiunile de conciliaţiune sau arbitraj, în orice conflict colectiv de muncă. Ele singure vor avea dreptul exclusiv de a desemna reprezentanţi aleşi dintre membrii săi în camerile de muncă, case şi oficii de asigurări, instanţe jurisdicţionale, etc.

DESPOLITICIANIZAREA BRESLELOR

2. Al doilea caracter al actualei legi stă în principiul despoliticianizării breslelor. E cunoscut felul în care sindicatele au fost utilizate în luptele electorale. Pentru comisiuni cari nu se ţineau niciodată, diferite partide încheiau cartele electorale, amăgind buna credinţă a muncitorilor şi înglobând în luptele lor pe şefii sindicatelor. Toată lumea a asistat la infinitele tocmeli electorale între sindicate şi anumite partide politice ori guverne. Legea actuală interzice orice scop politic, străin de interesul profesional. Alegerea conducătorilor va trebui făcută nu dintre conducători fără profesie, ci din cele mai bune elemente ale breslei. Ei vor trebui să fie de o moralitate severă şi să nu aibă nici o condamnare politică.

3. **Adaptarea organizaţiei muncitoreşti la noul regim.** Am căutat în actuala lege să ajustăm harta uvrieră a ţării noastre, la noua organizare a statului. In vechea lege personalitatea juridică era obţinută prin justiţie. Importanţa executivului în actualul regim, face necesară obţinerea personalităţii juridice prin decret regal, după avizul consiliului superior al muncii, decret regal propus de ministrul muncii şi nu prin simplul verdict al tribunalului.

NAŢIONALIZAREA BRESLELOR

4. **Naţionalizarea breslelor.** In loc să fie atente la îmbunătăţirea vieţii profesionale a muncitorimei, datorie supremă a oricărei bresle, în vechea organizaţie, sindicatele se preocupau în primul rând de afilierea lor la organizaţii internaţionale, dela care primeau adesea sugestii sau îndrumări. Marile deziluzii produse de ideia cooperaţiei internaţionale, au făcut ca preocuparea naţiunilor să se întoarcă asupra vieţii lor proprii. Peste tot asistăm la o afirmare puternică a principiului naţional. Organizarea de breaslă trebue şi ea să fie inspirată de marile imperative ale solidarităţii naţionale. Breslele după cum s'a prevăzut în actuala lege, nu pot lua parte şi cu atât mai puţin se pot afilia la organizaţii sau congrese internaţionale, decât cu permisiunea expresă a ministerului muncii.

Toate aceste caractere ale nouii legi cred că vor avea ca efect stimularea mentalităţii sindicale. Cu organisme serioase şi impunătoare, despoliticianizate, preocupate de interese pur profesionale în cadrul naţiunii, prestigiul breslei va creşte şi aderenţa membrilor nu va înceta să crească. Credem a oferi o lege realistă a societăţii româneşti în structura ei muncitoare. O lege care tinde la asanarea actualelor organizaţiuni compromise, la sporirea tendinţei sindicale şi nicidecum la suprimarea libertăţii de asociaţie.

Revizuirea scutiţilor, reformaţilor şi dispensaţilor cari locuesc în străinătate

Ministerul apărării naţionale comunică pe această cale, că revizuirea medicală a tuturor cetăţenilor români din contingentele 1922 până la 1936 inclusiv (născuţi în anii 1900—1914 inclusiv), cari au fost dispensaţi medical, scutiţi, reformaţi sau găsiţi improprii pentru serviciul militar şi sunt domiciliaţi în străinătate şi în neputinţă de a se prezenta la revizuire în ţară, vor fi revizuiţi în străinătate la legaţiunile române respective sau la legaţiunea română din ţara cea mai apropiată.

Revizuirea acestora se va face începând dela 15 Octombrie 1938 până la 15 Noembrie 1938, în care scop familiile, rudele sau cunoscuţii tinerilor, aflaţi în categoriile de mai sus, sunt rugaţi a le aduce imediat la cunoştinţă să se prezinte cu acte militare şi de identitate ce posedă, la legaţiile respective.

Acei cari nu se vor prezenta la revizuirea medicală în ţară sau în străinătate, vor fi consideraţi buni pentru serviciul militar şi vor fi chemaţi la încorporare cu primul contingent, ridicându-li-se totodată dreptul de a mai obţine viza paşaportului pentru şedere în străinătate.

O nouă revizuire medicală pentru cei din ţară

Ministerul apărării naţionale comunică pe această cale, că se va face şi revizuirea medicală a dispensaţilor medical, reformaţilor, scutiţilor şi celor găsiţi improprii pentru serviciul militar din contingentele 1922 până la 1936 inclusiv (născuţi în anii 1900—1914 inclusiv) care au mai fost revizuiţi de către comitetul consultativ sanitar al armatei, sau de fostul consiliu superior sanitar al armatei.

Aceştia vor fi revizuiţi tot de comitetul consultativ sanitar al armatei, în care scop inspectoratul general sanitar va da la timp instrucţiuni de detaliu în care se va arăta când şi unde să se prezinte tinerii aflaţi în categoriile de mai sus.

NOUI FILIALE ALE LIGII NAVALE ROMÂNE

Intr'un număr trecut se anunţa că Liga Navală Română, care de 11 ani face o vie propagandă pentru înţelegerea problemelor maritime şi apărarea intereselor noastre pe apă, a întemiat două filiale, la Râmnicul Vâlcea şi Târnava Mare.

Exemplul dat de aceste două filiale nu a rămas fără răsunet: în decurs de două săptămâni au mai luat fiinţă încă patru.

Noile filiale sunt:

Cernăuţi, preşedinte d. colonel Teodorescu Gh., prefectul judeţului; vice-preşedinte d. colonel Cantemir I., primarul municipiului; membri în comitet, d. colonel Chirilovici C., şeful poliţiei şi d. comandant al regimentului 4 pionieri; cenzori, d. Niculescu Vasile, inspector g-ral financiar şi Andreicuţu P., insp. regional financiar; supleanţi d. int. maior Dumitru Marin şi ing. Galben Victor; secretar d. profesor Raţiu, comandantul legiunii străjereşti.

Hotin, având ca preşedinte pe d. col. Şerbănescu Constantin, prefectul judeţului; vice-preşedinte d. lt.-col. Mincu Cristache; membri directorul liceului şi S. Sa protoereul Levitchi Leonid; cenzori d. Cionca Ion, directorul Băncii Naţionale şi Olarescu Anibal, administrator financiar; secretar d. profesor Sterescu Stelian.

Soroca, preşedinte d. maior Aurelian David, comand. legiunii de jandarmi; vice preşedinte căp. Vasilescu Gh.; membri în comitet căp. Buruiană V. şi plut. major Papară Marin; cenzori Stănescu Gr. şi Cuculescu Ion, maior Wilhelm Stotz şi căp. Ionescu Paraschiv; secretar sub of. jand. Osoianu Mihai.

Ungheni, preşedinte d. colonel Seracin Pavel; vice preşedinte maior Atanasie Pârvu; membri în comitet căp. Dimitriu, primarul oraşului, şi Manoliu C. directorul şc. primare; cenzori căp. Caltornis C. Pavel şi locot. Păduraru I.; supleanţi locot. Lovărdă Al. şi sub. lt. Duca Mircea.

Este lucru aproape sigur că foarte curând Liga Navală Română va avea filiale în toate oraşele, iar numărul membrilor să atingă suta de mii, ca în Iugoslavia, dacă nu în comitet d. prof. Năstase Nicolae, jumătatea de milion din Polonia.

Infiinţarea băncii intreprinderilor aurifere şi miniere

D. Mitiţă Constantinescu, ministrul economiei naţionale, a supus spre sancţionare M. S. Regelui decretul pentru modificarea şi completarea legii pentru înfiinţarea institutului naţional de credit aurifer şi metalifer precum şi a statutelor acestei legi.

Prin noua modificare, institutul naţional aurifer şi metalifer a fost transformat într'o societate anonimă cu durată nelimitată cu sediul în Bucureşti şi care va purta numele de Banca întreprinderilor aurifere şi miniere.

Intâmplări din Capitală

Păţania unui muncitor

Muncitorul Lucaci Nicolae, în etate de 26 ani, domiciliat în strada Paşcal nr. 88, a fost Joi seară victima următoarei întâmplări, care ar fi putut avea consecinţe şi mai grave pentru el: în timp ce, în drum spre casă, trecea pe calea Dudeşti, prin dreptul casei cu nr. 139, s'a pomenit cu un individ care, fără a-i spune vre'un cuvânt, s'a năpustit asupra lui, înjunghiindu-l cu un cuţit în partea stângă a pieptului.

Agresorul, anume Constantin Avram, din str. Nouă nr. 11, fiind arestat şi condus la circumscripţia respectivă poliţienească, la anchetă a declarat că făcuse gestul acesta, crezând că cel înjunghiat este un individ cu care se certase mai de mult şi pe care voia să se răzbune.

La rândul său rănitul a declarat că nu-l cunoaşte pe agresor.

Cum rana căpătată e destul de gravă Lucaci Nicolae a fost transportat de „Salvare" la spitalul Brâncovenesc, unde a fost internat.

Incercare de sinucidere

Tânăra Elisabeta Lesciuc, din str. Teodor Speranţă nr. 9, fiind părăsită de logodnicul ei, a încercat să se sinucidă cu sublimat.

„Salvarea" fiind anunţată, la faţa locului a venit un intern care i-a dat îngrijirile necesare lăsând-o apoi la domiciliu, starea ei neprezentând gravitate.

A murit in templu

Bătrânul Ferentz Aron, în vârstă de 62 ani, din str. Ilarie Chendi nr. 1, s'a dus Joi să asiste la slujba religioasă ce s'a oficiat la templul evreesc din str. Argeş nr. 10.

In timpul slujbei, s'a simţit deodată rău şi prăbuşindu-se jos, a încetat subit din viaţă. Numitul era suferind de cord de mai multă vreme.

Din ordinul Parchetului, cadavrul a fost transportat la „Institutul medico-legal".